

Informace a Bulletin České pediatrické společnosti č. 7/2004

Zprávy o připravovaných akcích ČPS a dalších společností

The 5th Prague-Sydney Symposium

„Diagnostika a léčení vad pohybového aparátu“

které se bude konat ve středu 13. října 2004 od 9.00hod v Lékařském domě

v Praze 2, Sokolská 31

pořádají Společnost pro výzkum pojivových tkání, Odborná společnost ortopedicko-protetická ČLS J.E.Purkyně a
 Ambulantní centrum pro vady pohybového aparátu

Čestným hostem Symposia je pan **Doc. Dr. Med. Kazimierz S. Kozlowski, M.R.A.C.R.** z Royal
 Alexandra Hospital for Children, Parramatta New South Wales 2124, Sydney, Australia

Symposium se koná v rámci *Dekády kostí a kloubů 2000 - 2010* a patří mezi vzdělávací akce ČLČ.

Odborný program: 9.00 – 12.00-předseda: J. Hyánek, C. Povýšil: Úvod: I. Mařík, O. Maříková, O.
 Maříková, K. Kozlowski, I. Mařík, D. Zemková, M. Kuklík: Česká kostní dysplazie. K. Kozlowski. Two
 sisters with distinctive facies, severe kyphoscoliosis secondary to vertebral malsegmentation and ligament
 laxity, M. Kuklík, I. Mařík, J. Handzel: Kostocerebromandibulární dysplazie, A. Baxová, P. Calda, A.
 Křepelová: Prenatální diagnostika skeletálních dysplázií, J. Hyánek: Hyperhomocysteinemie u poruch
 pojivových tkání, C. Povýšil: Nové varianty kostních nádorů, V. Smrčka, J. Jambor, M. Mihaljevič, F.
 Bůzek, V. Erban: Stopové prvky a stabilní izotopy ve skeletu. **P ř e s t á v k a**

13.00 - 16.00-předseda: M. Petrtyl, I. Mařík: Petrtyl M, Danešová J. Dominantní osteoinduktivní faktory
 novotvorby kostní tkáně, I. Mařík, A. Maříková: Vrozené deformity páteře, Čulík J, Mařík I, Černý
 P.: Počítačová podpora léčení skoliózy páteře u dětí, I. Pallová, M. Šorfová, A. Ryšávková: Měření rotace
 obratlů z RTG snímku, D. Zemková, I. Mařík: Predikce zkratu dolních končetin a načasování epifyseodézy
 v oblasti kolenního kloubu, P. Krawczyk: Funkční protézování při amputaci horní končetiny

**Přednášky (v českém jazyce, text slides in English) v délce 20 min., 5 min. pro diskusi po každé
 přednášce,** Registrace účastníků je od 8.15 hodin. Účastnický poplatek 200,- Kč zahrnuje Supplementum
 časopisu Pohybové ústrojí s uveřejněnými souhrny přednesených prací.

XIII. Moravskoslezské pediatrické dny

Dětská gynekologie, antikoncepce u mladistvých, novinky v antibiotické terapii

Ostrava – hotel **ATOM**, 12. – 13. 11. 2004

Pátek 12.11. 2004: Geržová H., Ostrava: Fyziologie zrání dívky, Janštová V., Ostrava: Patologie puberty ,
 Koliba P., Ostrava: Menstruační cyklus, jeho patologie, Geržová H., Ostrava: Poruchy somatosexuální
 diferenciacce, Šilhanová E., Ostrava: Genetické syndromy a poruchy sexuální diferenciacce, Geržová H.,
 Ostrava: Turnerův syndrom , Štěrba J., Brno: Gynekologické nádory mladistvých, Geržová H., Ostrava:
 Hyperandrogenní stavy , Janštová V., Ostrava: Syndrom adrenální dysgenéze , Koliba P. Ostrava: Poranění
 rodidel, cizí tělesa, synechie vulvy- diagnostika, léčba

Sobota 13.11. 2004: Koliba P., Ostrava: Antikoncepce u mladistvých, Vantuchová Y., Ostrava: Pohlavní
 nemoci- obecný přehled: Pohlavní nemoci- aktuální situace v regionu a ČR, Toršová V., Chmelařová E.,
 Ostrava: Léčba gynekologických infekcí u mladistvých , Koliba P., Ostrava: Chlamydiové infekce ,
 Kolčáková J., Ostrava: AIDS, Kyasová M., Brno: Rizikové chování mladistvých

Organizační informace: místo konání: kongresový sál hotelu **ATOM**, Zkrácená 2703, 700 30 Ostrava,
 Ubytování: objednávky na www.atom.cz, **Kongresový poplatek:** 450,- Kč vč. DPH (neplatí aktivní účastníci
 a zástupci sponzorujících firem). V rámci poplatku jsou zahrnuty kongresové materiály- *Program a sborník
 abstrakt*. Platba složenkou (do 1.11.) na účet u KB Ostrava (FNsPO, 17.listopadu 1790, 708 52 Ostrava, č.
 účtu 65137 – 761/0100, v.s. 079902) nebo při registraci. Akce je registrována ČLK a hodnocena 5 kredity
 v rámci postgraduálního vzdělávání lékařů. Adresa pro korespondenci: MUDr. Jaroslav Slaný, CSc.,

přednosta Kliniky dětského lékařství FN sPO, 17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava Poruba, tel.: 597 373 501–5, e.mail: jaroslav.slany@fnspo.cz

Dny dětské endokrinologie 4.-15. ledna 2005

(kasuistiky v dětské endokrinologii)

Pracovní skupina pro dětskou endokrinologii ČPS a Dětská klinika Fakultní nemocnice v Hradci Králové si Vás dovoluji pozvat na uvedenou akci. Setkání se koná v Hradci Králové. Podmínkou účasti je prezentace vlastní kasuistiky z dětské endokrinologie nebo příbuzné oblasti a zaslání abstraktu sdělení do 15.10.2004. Pasivní účast není možná. O bližší informace si prosím napište na adresy: Prof. MUDr. Jan Lebl, CSc. lebl@fnkv.cz nebo MUDr. David Neumann, PhD. neumann@fnhk.cz

Setkání pediatriů, alergologů, dermatologů a dětských balneologů - Lázně Kynžvart, 7.– 8. 5. 2005 a 1.– 2.10. 2005.

Témata akce: Komplexní lázeňská léčba respiračních a kožních onemocnění dětí -význam balneoterapie, spektrum procedur, spolupráce pediatriů, alergologů, dermatologů a dětských balneologů. **Program:** úvodní instruktáž, odborné přednášky hostů (v květnu např. dermatolog MUDr. Š. Čapková a pulmolog Prof.MUDr. A.Zapletal, oba FN Motol), dále prohlídka jednotlivých provozů léčebny, oběd, diskuse, prezentace firem, možnost využití krásného krytého bazénu, sauny, fitness centra- vše v areálu léčebny! Večeře, ubytování, večerní posezení s výměnou zkušeností, snídaně, možnost návštěvy kynžvartského zámku a event. znovu bazén, sauna, atd. Blízko je i Bečov nad Teplou s možností shlédnout unikátní relikvii sv. Maura! Pro zájemce viz:

<http://stezky.ecesko.cz/Czechia/Content/clanek.aspx?clanekid=9780&lid=1>

Přihlášky k účasti i ubytování prosíme zasílat na adresu: prim. MUDr. Josef Nebesař, DLL Lázně Kynžvart, Lázeňská 295, 354 91 Lázně Kynžvart, e-mail: josef.nebesar@seznam.cz, fax: 354 691 323. Informace na tel. č.: 354 672 120 - vedoucí lékař, 354 672 111 – ústředna. Viz také:

http://web.telecom.cz/detska_lecebna/infloat.html. Přihlášky budou přijímány v došlém pořadí. Uzávěrka příjmu přihlášek je 31.3.2005, resp. 31.8.2005, event. po vyčerpání ubytovací kapacity. Účast bude potvrzena a bližší program semináře bude zaslán zájemcům po obdržení přihlášky v měsíci dubnu, resp. září 2005.

Za vedení léčebny:

Ing. Hana Hrušková a prim. MUDr. Josef Nebesař, tel.: 354 672 120, E-mail: dlhhruskova@iol.cz,
josef.nebesar@seznam.cz

Zprávy z výboru:

Dětská chodítka (baby walkers, Gehfrei)

V souvislosti s nedávnými údaji v našich masmediích, které se týkají dětských chodítek, vypracoval výbor na podkladě předchozí diskuze a odborných sdělení ze zahraničních zdrojů stanovisko k problému pro MZ ČR. Zde v modifikované formě uvádíme informaci pro všechny pediatriy:

Dětskými chodítky se rozumí mobilní zařízení, do kterého se ukládá dítě ve věku kdy se má začít vertikalizovat a učit chodit. Obvykle jde o rám ve výši hrudi dítěte, který je fixovaný k podložce opatřené kolečky, uprostřed je závěsné zařízení s otvorem na nohy. Dítě se různě fixuje aby po uložení do chodítka bylo ve vzpřímené poloze, s volnými rukama a horní částí trupu a hlavy, zavěšené v rozkroku tak aby se nohama dotýkalo země. V této poloze se může odrážet nožkami a uvádí tím chodítko do pohybu a tak se napodobuje přirozená chůze. Smyslem je navodit chůzi bez zátěže trupem. Chodítka se u nás objevila asi před 15-20 lety, když předtím byla používána zejména v zámoří a západní Evropě. Od začátku jejich používání se objevovaly kontroverzní názory. Nejprve se zpochybňoval pozitivní vliv na vývoj chůze u kojence ve druhé polovině prvního roku. Hlavní výhrady byly k tomu, že tento způsob obchází přirozenou vývojovou fázi vertikalizace a mobility. Opakovaně publikovaná sdělení neprokázala časnější začátek chůze, spíše jsou doklady o opoždění (statisticky ale nevýznamném- viz. Burrows et al.: Do baby walkers delay onset of walking in young children? Br J Community Nurs 2002, 7, 581-6). Dále se poukazovalo na nepříznivý vliv na vývoj páteře, je popisována asymetričnost pohybů dolních končetin v charakteristice chůze, nedostatečný vývoj obranných reflexů při pádech běžných pro pokusy první krůčky (dítě při nich padá většinou lehce na zadeček). Závažné byly popisy neurologických symptomů připisovaných používání chodítek zejména spastických diplegií (Engelbert R.H et al.: Influence of infant-walkers on motor development: mimicking spastic diplegia? Eur J Paediatric Neurol, 1999, 3, 237-5) a na druhé straně

maskování časných příznaků neurologického postižení kojence, které se diagnostikovalo díky používání chodítek později. **Hlavním problémem byl ovšem nárůst závažných úrazů** v souvislosti s používáním mobilních chodítek. V roce 1999 bylo v USA přijato na oddělení intenzivní péče 8.800 dětí se závažným úrazem způsobeným používáním chodítek. V letech 1973-1998 zemřelo 34 dětí v USA na úraz jasně související s používáním chodítka. American Academy of Pediatrics vydala v roce 2001 „statement“, kde zaujala jasné odborné stanovisko k použití chodítek. (Pediatrics, 2001, 108, 3, 790-2, stručný výtah z této 6 stránkové publikace je dostupný na: <http://www.aap.org/family/babywalkers.htm>). Hlavní výhrady: v USA ročně 14.000 příjmů do nemocnice pro úrazy a od roku 1973 celkem 34 smrtelných úrazů. v souvislosti s chodítky! Děti s chodítky padají se schodů, způsobují si opařeniny a spáleniny, je zde riziko tonutí (i ve vaně!), dále kontuze prstů na rukou i nohou při skřípnutí mezi chodítko a nábytek. Nebyl prokázán žádný benefit chodítek, doporučení AAP pro rodiče je jednoznačné: **Throw out your walkers!**

Existuje řada publikací o závažném popáleninovém úrazu u starších kojenců a batolat v souvislosti s používáním chodítek (Birchal et al.: Thermal injury associated with infant walking-aids, Burns Incl Therm Inj, 1988, 14, 244-7). Z více než 500 odkazů v Medline není žádný, který by přinesl pozitivní zkušenosti s používáním chodítek. **Uvedené zkušenosti tedy vedly Americkou pediatrickou asociaci v roce 2001 k vydání zásadního doporučení zcela zrušit používání chodítek v péči o dítě.** V některých zemích je vydán zákaz jejich prodeje a používání (Kanada). V Evropě bylo publikováno v prosinci 2003 stanovisko Britské pediatrické společnosti s podobným doporučením a navíc přímou výzvou pediatrům aby na nebezpečí používání těchto pomůcek upozornili všechny rodiče. Již v roce 1997 byly vyhodnoceny aktivity ve smyslu preventivních opatření (varovné nápisy na chodítku, informace rodičům, edukační programy, technické úpravy chodítek- brzdy atd.). Pokusy výrobců o bezpečnější chodítko (širší база, aby neprošlo dveřmi, zařízení blokující pohyb při sjetí předních koleček se schodu)- nesnížily riziko úrazu- úpravy nebrání pohybu, kolečka zůstávají! (Smith G.A. et al.: Babywalker- related Injuries Continue Despite Warning Labels and Public Education, Pediatrics, vol. 100, 1997, č. 2). V ČR nemáme přesná čísla o tom, jak často jsou chodítka používána, ale odhaduje se, že ve 20-30% rodin se chodítko používají. Nejsou k dispozici ani data o úrazech v souvislosti s chodítky. Nicméně řada pediatriků referuje o jednotlivých kasuistikách, kde byl úraz nebo nějaká abnormalita přisuzována chodítkům. Výbor ČPS se v posledních letech problematikou podrobně nezabýval, ale neoficiálně se přiklání ke stanoviskům výše uvedeným doporučením ze západní Evropy či zámorí. Nyní je tedy třeba konstatovat, že je dostatek odborných informací a podkladů **vyslovit obecné doporučení aby chodítko nebyla používána v péči o dítě v žádném věku.** Z toho důvodně pramení doporučení zrušit výrobu a prodej stávajícího sortimentu dětských chodítek (mimo zcela specifických indikací). V našich domácnostech jsou ovšem tisíce chodítek již k dispozici a použité cirkulují stejně jako např. kočárky, jistě nebude ani jednoduché okamžitě jejich výrobu zastavit. **Proto musí všichni pediatri , hlavně PLDD, upozorňovat na daná rizika a spolu s našimi zahraničními kolegy doporučovat: rodiče, chodítek se co nejdříve zbavte, vyhodit je – to je nejlepší řešení!** Toto doporučení by měly doporučovat všechny odborné společnosti ČLS JEP, které řeší pediatrickou problematiku (Česká pediatrická společnost, Odborná společnost praktických dětských lékařů, Ortopedická společnost, Společnost dětské chirurgie, neurologie, Neonatologická společnost). Česká pediatrická společnost ČLS JEP se hlásí ke koordinaci tohoto úsilí (letáky a vývěsky čekáren, medializace, doplnění informace v nové edici Zdravotního a očkovacího průkazu, atd.). Vycházíme zejména z faktu, že úrazy jsou hlavní příčinou mortality dětí starších jednoho roku a stoupá i jejich zastoupení v kojenecké úmrtnosti.

Doc. MUDr. Jozef Hoza, Prof. MUDr. Jan Janda, Prof. MUDr. Jiří Šolc

Informace o časopisu Zdravotnictví v České republice

Je to "staronový" odborný časopis, který po delší odmlce začne opět vycházet. První číslo vzkříšeného periodika již 22. září tohoto roku. Obsah je obecně zajímavý, hlavně pro pediatriy ve vedoucích funkcích: Výzva k diskusi nad Základními tezemi koncepce zdravotnictví ČR, Koncepční činnost MZ ČR v letech 1998- 2004, Legislativní činnost MZ ČR v letech 2002 – 2004, Bývalé okresní nemocnice, , Potřeba a spotřeba zdravotní péče imigrantů, Povodeň v ČR 2002, implikace zdravotních důsledků pro veřejnou politiku, Dopad zákona o regulaci reklamy na lékaře a lékárníky. Bližší informace a souhrny článků naleznete na www.zcr.cz. Spojení E-mailem: sekretariat@izpe.cz. Cena jednotlivého čísla 70,- Kč Roční předplatné 200,- Kč (čtyři čísla)

Soutěž Společnosti lékařské genetiky o cenu za nejlepší publikaci roku 2003

Vzhledem k tomu, že řada pediatriků je členem této společnosti dáváme na vědomí: výbor Společnosti lékařské genetiky vyzývá všechny členy, aby přihlásili své **publikace do soutěže** o Purkyňovu cenu,

Cenu předsednictva ČLS JEP, Cenu Společnosti lékařské genetiky. Pošlete prosím, originál publikace ve dvou exemplářích do 30. září 2004 na adresu: RNDr. Alexandra Oltová, OLG FN Brno, Pracoviště dětské medicíny, Fakultní nemocnice Brno, Jihlavská 20, 625 00 Brno. **Podmínky soutěže:** uchazeč musí být členem SLG ČLS JEP, práce musí být původní a provedena na domácím pracovišti (skripta jsou předem vyloučena).

Upozornění pro všechny pediatriy:

Důležité recentní údaje o hypertenzi u dětí naleznete v nové publikaci ad 1., podobně vyčerpávající údaje o hyperbilirubinémii u novorozenců najdete v publikaci ad 2:

1. National High Blood Pressure Education Program Working Group on High Blood Pressure in Children and Adolescents The Fourth Report on the Diagnosis, Evaluation, and Treatment of High Blood Pressure in Children and Adolescents Pediatrics Aug 01, 2004 114: 555-576. (In "ARTICLE")

2. Subcommittee on Hyperbilirubinemia Management of Hyperbilirubinemia in the Newborn Infant 35 or More Weeks of Gestation Pediatrics Jul 01, 2004 114: 297-316. Obě publikace si ve „full textu“ můžete vytisknout z webu: <http://pediatrics.aappublications.org/reports/mfr1.dtl>

Různé zprávy:

Světový kongres pediatrie 2004

Ve dnech 15.-20. srpna 2004 se konal v Mexiku (Cancún) světový pediatrický kongres s asi 2500 účastníky. Také několik českých pediatriů mělo příležitost se akce zúčastnit. Kongres byl pořádán společností **International Pediatric Association** (viz <http://www.ipa-world.org>). Aktivita IPA během kongresu viz: http://www.ipa-world.org/con_news.asp. **Presidentem elect pro další období byl zvolen prof. Dr. Chok-wan CHAN z Hongkongu (kdo to je: viz http://www.ipa-world.org/con_Chock.asp).** **Příští kongres- 25th International Congress of Pediatrics - Athens, Greece – 2007**, což bude přece jen blíže než do Mexika, kde se asi očekávala i větší účast. Znovu upozorňujeme na to, že abstrakta velkých mezinárodních kongresů jsou dostupná na www.unepso.org (Europaediatrics 2000 Rome, Europaediatrics 2003 Prague a Peking 2001. V dohledné době budou navržena i abstrakta kongresu v Cancúnu. Pro němčináře se budeme snažit získat i abstrakta posledního kongresu německé a rakouské pediatrické společnosti v Berlíně v září 2004, kde bylo celkem 3900 účastníků.

Webová stránka České pediatrické společnosti:

Ti, kteří již navštěvují www.cpsjep.org viděli, že došlo ke značnému pokroku, přibýlo zpráv a některé pracovní skupiny navěsili své vlastní stránky (alergologie/pulmologie, gastroenterologie a výživa, dětská kardiologie, právě se navěšuje dětská nefrologie). Informace o pracovních skupinách najdete v hlavním menu pod filem Organizace. Pracovní skupiny jsou jádrem odborné činnosti naší společnosti a chtěli bychom dosáhnout toho, že zprávy o jejich činnosti budou trvale přístupné na internetu. Výhodou je, že na své stránky si mohou navěšovat i abstrakta ze svých výročních akcí – jak je to dokonale demonstrováno na 2 starších akcích na stránkách alergologie/pulmologie nebo na stránkách gastroenterologie a výživy. Současný webmaster www.cpsjep.cz kolega MUDr. Aleš Janda předává t.č. v souvislosti s delším pobytem v zahraničí svou funkci MUDr. Jiřímu Bronskému z Pediatrické kliniky v Motole: jiri.bronsky@lfmotol.cuni.cz. Tomu už také pošlete své připomínky, komentáře a hlavně příspěvky.

Bulletin vydává Česká pediatrická společnost, předseda: Prof. MUDr. Jiří Šolc, CSc., Dětská klinika FN, Alej Svobody 80, 304 60 Plzeň -Lochotín, sekretářka: Iva Borská, tel.: 377 104 686, fax: 377 530 318, vědecký sekretář: Doc. MUDr. Jozef Hoza, CSc., Klinika dětí a dorostu, Ke Karlovu 2, Praha 2, tel.: 224 922 217, fax: 224 911 458. Adresa redakce bulletinu: Prof. MUDr. Jan Janda, CS, Sekretariát paní Jana Vojtková, Pediatrická klinika FN, V Úvalu 84, 150 06 Praha 5, tel. 224432 000-1, fax 224 432020, E-mail <jan.janda@lfmotol.cuni.cz>. Na adresu redakce směrujte své příspěvky do Bulletinu na E-mail: <jana.vojtkova@lfmotol.cuni.cz>. Ostatní korespondenci (změna bydliště, reklamace nedodávání bulletinu a pod.) adresujte Prof. Šolcovi (p. Borské) do Plzně. Rozšiřuje ABONT s.r.o. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s.p., odštěpný závod Přeprava, č.j. 594/99 ze dne 10. 2. 1999 Bulletin v elektronické podobě (starší čísla) viz <http://www.cpsjep.cz> v hlavním menu webové stránky.